

Naziv studija: STUDIJ PEDAGOGIJE (dvopredmetni (A) i jednopredmetni (B) studij^{*})

Naziv modula: PEDAGOGIJSKA ISTRAŽIVANJA

Naziv kolegija: UVOD U PEDAGOGIJSKA ISTRAŽIVANJA^{*}

Nastavnica: Dr. sc. Ana Sekulić-Majurec, red. prof.

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski

Trajanje: 1 semestar (3. semestar, zimski)

Status: obvezatni

Oblik nastave: 2 sata predavanja i 2 sata seminara (u kombinaciji s vježbama)

Uvjeti za upis kolegija: nema

Cilj kolegija:

Cilj je kolegija upoznati studente s osnovnom problematikom istraživanja u odgoju i obrazovanju. To podrazumijeva njihovo upoznavanje s povijesnim razvojem istraživanja u odgoju i obrazovanju kako bi shvatili značaj tih istraživanja za razvoj pedagogije kao autonomne znanosti. Nadalje, cilj je kolegija i pomoći studentima da steknu osnovne informacije o vrstama istraživanja u području odgoja i obrazovanja, njihovu planiranju i provođenju, obradi i interpretaciji dobivenih podataka te izradi izvješća o istraživanju.

Ovaj kolegij ne nastoji osposobiti studente za provođenje tih istraživanja (to je ciljem kolegija iz područja metodologije istraživačkog rada koji se predaju u višim semestrima studija), već prije svega za kvalitetnije praćenje stručne i znanstvene literature i kritički odnos prema toj literaturi i prikazima provedenih istraživanja. Zbog toga se u kolegiju posebno insistira na usvajanju osnovne znanstvene pismenosti, ovladavanju stručnim nazivljem u tom području, te na upoznavanju (i prihvaćanju) etike istraživačkog čina u odgoju i obrazovanju.

Uloga kolegija u ukupnom kurikulumu:

Velik dio sadržaja ostalih kolegija studija pedagogije temelji se na istraživanjima različitih aspekata problematike odgoja i obrazovanja, a ta istraživanja predstavljaju i osnovu daljnjeg razvoja pedagogije kao autonomne znanosti. Uloga je ovog kolegija olakšati praćenje problematike tih istraživanja u svim drugim kolegijima kao i pružiti osnovne informacije studentima potrebne za praćenje kolegija iz modula *Pedagogijska istraživanja*.

^{1*} Isti program realizira se za studente jednopredmetnog i dvopredmetnog studija, ali se za njih seminari ostvaruju odvojeno.

* Ovaj se syllabus može realizirati samo uz pomoć asistenta ili stručnog suradnika od 4 h tjedno.

Korištene metode:

Dio programa kolegija u kojem studenti dobivaju osnovne informacije iz sadržaja kolegija realizirat će se predavačkom nastavom (frontalni rad). Seminarski dio rada realizirat će se grupnim i individualnim radom. Na seminarima će studenti iznositi svoje osvrte na pročitana istraživanja ili rezultate drugih postavljenih im zadataka.

Studenti će sve svoje uratke kod kuće i na seminarima predavati u pismenom obliku koji će služiti za praćenje uspješnosti rada studenta i evidentiranje njihove prisutnosti.

Na osnovi cjelokupne ocjene njihova rada dio studenata može biti oslobođen polaganja dijela ispita ili ispita u cjelini.

Nakon svake obrađene cjeline provest će se evaluacija uspješnosti studenata u svladavanju teme mini-testom koji se radi tako da netko od prozvanih studenata postavi određeni broj pitanja u svezi s prošli puta obrađenim gradivom.

Sadržaj kolegija:

1. tjedan:

Predavanje: detaljno predstavljanje plan i program kolegija, uz naznaku temeljnih sadržaja, i ciljeva koji se tim sadržajima žele ostvariti. Studente će se upoznati s njihovim obavezama u ovom kolegiju, načinom rada i mogućnostima korištenja izvora znanja (knjižnica, Internet, konzultacije). Potom će se studenti podijeliti u seminarske skupine i upoznati s načelima podjele u grupe pri ostvarivanju nekih seminarskih zadataka.

Seminar: rasprava u kojoj će se insistirati na studentskim prijedlozima u svezi s uspješnijim ostvarivanjem ciljeva kolegija. Dogovaranje obveza nastavnika i studenata vršit će se po načelima dogovaranja u "kvalitetnoj školi", vodeći računa o prostornim i kadrovskim mogućnostima ostvarivanja dogovorenog (ovisno o broju studenata). Dogovaranje osnovnih smjernica za rad na sljedećem seminaru i

Zadatak za studente: za sljedeći radni tjedan studenti moraju razmisliti o području i predmetu svojih pobližih proučavanja i to predati u pismenom obliku.

2. tjedan:

Predavanje: Značaj istraživanja odgoja i obrazovanja. Povijesni razvoj istraživanja u odgoju i obrazovanju. Mogućnosti i granice pedagoških istraživanja.

Seminar: Što bi sve u odgoju i obrazovanju trebalo istraživati (po područjima)? Značaj tih istraživanja za društvo, pedagogiju kao znanost, pedagošku praksu, istraživača i sudionike istraživanja. Krićka diskusija. Osobna opredjeljenja studenata za određeno područje istraživanja. Evidentiranje opredjeljenja.

Izrada mini-testa za ispitivanje usvojenosti ovog dijela gradiva.

3. tjedan:

Predavanje: Osnovne paradigme istraživanja odgoja i obrazovanja: razumijevanje vs. pojašnjavanje (osnovne informacije). Kvalitativni i kvantitativni pristup pedagojskim istraživanjima. Rat paradigmi i mogućnosti njegova prekida razvojem metodologije temeljene na problemu koji treba istražiti.

Seminar: Upoznavanje s časopisima i knjigama na kojima će se raditi kritičke analize objavljenih istraživanja.

Izrada mini-testa za ispitivanje usvojenosti ovog dijela gradiva.

Izrada ankete za ocjenu uspješnosti rada nastavnika u kolegiju.

4. tjedan:

Predavanje: Idiografički i nomotetički pristup proučavanju pedagoških problema. Vrste istraživanja: temeljna, razvojna, primijenjena i akcijska. Odnos hipoteze i teorije.

Mini-test: sadržaj predavanja iz 2. i 3. tjedna.

Seminar: Analiza uspješnosti mini-testa. Analiza odabranih članaka iz časopisa prema na predavanju obrađenim kriterijima. Provođenje ankete o uspješnosti rada nastavnika u kolegiju. Diskusija odgovora.

Izrada mini-testa za ispitivanje usvojenosti ovog dijela gradiva.

5. tjedan:

Predavanje: Empirijska i neempirijska istraživanja. Vremenska usmjerenost istraživanja. Evaluacije, metaistraživanja i narativna istraživanja. Longitudinalni i transverzalni pristup istraživanjima. Deskriptivna i kauzalna istraživanja. Osnovne značajke pedagojskih istraživanja.

Mini-test: sadržaj predavanja iz 4. tjedna .

Seminar: Analiza uspješnosti mini-testa. Analiza odabranih članaka iz časopisa prema na predavanju obrađenim kriterijima.

Izrada mini-testa za ispitivanje usvojenosti ovog dijela gradiva.

6. tjedan:

Predavanje: Tijek deskriptivnih i kauzalnih istraživanja. Osnovne etape istraživanja (izbor teme istraživanja, izrada projekta, provođenje istraživanja, obrada podataka, interpretacija, izrada izvješća). Sustavnost istraživanja.

Mini-test: sadržaj predavanja iz 5. tjedna .

Seminar: Analiza uspješnosti mini-testa. Izbor i kritička diskusija pojedinačnih tema istraživanja studenata. Izbor i kritička diskusija problema zajedničkog istraživanja.

Izrada mini-testa za ispitivanje usvojenosti ovog dijela gradiva.

7. tjedan:

Predavanje: Izrada nacrt istraživanja. Razlozi za izradu nacrt istraživanja. Osnovni dijelovi nacrt istraživanja. Nacrt deskriptivnog i kauzalnog istraživanja.

Mini-test: sadržaj predavanja iz 6. tjedna.

Seminar: Analiza uspješnosti mini-testa. Razrada dijelova projekta zajedničkog istraživanja.

Izrada mini-testa za ispitivanje usvojenosti ovog dijela gradiva.

8. tjedan:

Predavanje: Izrada idejnog nacrt istraživanja. Problem i cilj istraživanja (spoznajni, pragmatički). Hipoteze i zadaci istraživanja. Varijable istraživanja. Problem operacionalizacije varijabli.

Mini-test: sadržaj predavanja iz 7. tjedna.

Seminar: Analiza uspješnosti mini-testa. Izrada idejnog nacrt zajedničkog istraživanja. Operacionalizacija varijabli istraživanja. Provođenje ankete o uspješnosti rada nastavnika u kolegiju. Diskusija odgovora.

Izrada mini-testa za ispitivanje usvojenosti ovog dijela gradiva.

Zadatak za studente: Izrada idejnog projekta istraživanja.

9. tjedan:

Predavanje: Tehnički (provedbeni) projekt istraživanja. Postupci i instrumenti sakupljanja podataka: rad na pedagoškoj dokumentaciji, sustavno promatranje, anketiranje i intervjuiranje.

Mini-test: sadržaj predavanja 8. tjedna.

Seminar: Analiza uspješnosti mini-testa. Presentacija studentskih idejnih nacrt istraživanja. Diskusija problema pri izradi idejnog nacrt istraživanja. Izrada provedbenog (tehničkog) dijela nacrt zajedničkog istraživanja.

Izrada mini-testa za ispitivanje usvojenosti ovog dijela gradiva.

Zadatak za studente: Izrada tehničkog projekta istraživanja (bez predviđene obrade podataka).

10. tjedan:

Predavanje: Postupci i instrumenti sakupljanja podataka: testiranje, procjenjivanje i prosuđivanje. Provođenje istraživanja. Etika istraživačkog čina.

Izrada mini-testa za ispitivanje usvojenosti ovog dijela gradiva.

Seminar: Izvješća studenata o različitim problemima etike istraživačkog čina (prema tematskom broju časopisa *Dijete i društvo*).

11. tjedan:

Predavanje: Odabiranje uzorka istraživanja. Problemi pri uzorkovanju. Vrste uzoraka.

Osnove statističke obrade podataka: pokazatelji deskriptivne statistike (grafičko prikazivanje podataka, srednje vrijednosti, pokazatelji raspršenja, baždarenje, korelacija).

Mini test: sadržaj predavanja 9. i 10. tjedna.

Seminar: Analiza uspješnosti mini-testa. Izbor uzorka i planiranje obrade podataka (samo pokazatelji deskriptivne statistike) za zajednički nacrt istraživanja.

Izrada mini-testa za ispitivanje usvojenosti ovog dijela gradiva.

Zadatak za studente: Razrada dijela "Predviđena obrada podataka" studentskih nacrt istraživanja (samo pokazatelji deskriptivne statistike)

12. tjedan:

Predavanje: Osnove statističke obrade podataka: pokazatelji inferencijalne statistike (procjena pokazatelja osnovnog skupa, testiranje značajnosti razlika, osnove analize varijance i faktorske analize).

Seminar: planiranje obrade podataka (pokazatelji inferencijalne statistike) za zajednički nacrt istraživanja.

Izrada mini-testa za ispitivanje usvojenosti ovog dijela gradiva.

Zadatak za studente: Razrada dijela "Predviđena obrada podataka" studentskih nacrt istraživanja (pokazatelji inferencijalne statistike)

13. tjedan:

Predavanje: Izrada izvješća o istraživanju. Dijelovi izvješća. Vrste znanstvenih i stručnih tekstova.

Mini test: sadržaj predavanja 11. i 12. tjedna.

Seminar: Izvješća studenata o vrstama znanstvenih i stručnih tekstova. Diskusija (prema Silobrčić, V. /2000./) o različitim vrstama izvješća o istraživanjima.

Izrada mini-testa za ispitivanje usvojenosti ovog dijela gradiva.

14. tjedan:

Mini test: sadržaj predavanja 13. tjedna.

Evaluacija ostvarenog. Anketiranje studenata o zadovoljstvu radom u kolegiju. Diskusija: uočeni nedostaci i smjernice za moguća poboljšanja rada u kolegiju. Ocjene rada studenata u kolegiju. Dogovaranje diferencijalnih obaveza za studente koji nisu kontinuirano radili.

15. tjedan:

Predrok za studente koji su posebno uspješno ispunili većinu studijskih obveza (diferencijalni ispiti). Zajednička analiza odgovora.

U ispitnim materijalima javljat će se pitanja iz provedenih mini-testova, tako da će sva pitanja koja se mogu javiti na pismenom dijelu ispita studentima biti poznata.

Literatura:

A) Obvezatna:

1. Mužić, V. (2004.): Uvod u metodologiju istraživanja odgoja i obrazovanja (2. prošireno izdanje). Zagreb: Eduka.
2. Silobrčić, V. (2000.) Kako sastaviti, objaviti i ocijeniti znanstveno djelo. Zagreb: Medicinska naklada.
3. Časopis *Dijete i društvo* (Tematski broj: Etika istraživanja s djecom). 2003., 5(1).

B) Dopunska:

1. Matijević, M.; Mužić, V. i Jokić, M. (2003.): Istraživati i objavljivati –elementi metodološke pismenosti u pedagogiji. Zagreb:HPKZ.
2. Keeves, J. P., Lakomsky, G. (1999): Issues in Educational Research. N.Y.: Pergamon. ili po izboru neka druga knjiga na str. jeziku iz područja metodologije
3. Sekulić-Majurec, A. (2000.): Kvantitativan i/ili kvalitativan pristup istraživanjima pedagoških fenomena – neke aktualne dileme. *Napredak*, 141 (3): 289-300.

Način polaganja ispita: pismeni

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:

Studenti su obavezni redovito prisustvovati nastavi i na vrijeme izvršavati postavljene zadatke. Nepresutnost na nastavi ne oslobađa ih od izvršavanja postavljenih zadataka. Kontinuiranost rada studenata pratit će se mini-testovima koji će se odmah ispravljati i svaki će student dobiti povratnu informaciju o svojoj uspješnosti. Rezultati tih provjera, zajedno s drugim seminarskim obvezama, čine sastavni dio završnog ispita.

Kvaliteta rada nastavnika pratit će se kroz diskusije na seminarima i evaluacijom (anonimni anketni upitnik) koji će se provesti dva puta tijekom semestra.